

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.III. Impietas.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

§. III.

Respectûs humani impietas.

I. **D**enique enormis pariter hujus
 monstri impietas est. Hanc ut
 plenius cognoscas, repentem humi
 mentem nonnihil erige, oculos in cœ-
 lum attolle, ac rei, quam patras, in-
 dignitatem perpende. En! hanc ip-
 sam, quam nunc ex vano metu po-
 nere, vel omittere cogitas, actionem
 infinita DEI Sanctitas ut impiam, ejus
 Sapientia ut stultam, ejus Æquitas ut
 iniquam improbat, dissuadet, vetat.
 Suffragatur æterno annutu trina Perso-
 narum unitas: subscribit suo sanguine
 Christus: Divinum hoc senatûs - con-
 sultum universa cœlestis curia supplex
 adorat. Contrà verò abjectus aliquis
 ranunculus, temerè ex vitiorum cœno
 putre exerens caput, id est, leviculus
 quidam focienus, cujus intellectus me-
 rus error est, & voluntas vivus Apri-
 lis; is eandem rem, interposita aucto-
 ritate sua (vah pondus grave!) tibi ut
 generosam prædicat, suadet, imperat.

I.
*Est ingens
 vilipensio
 Numinis.*

Jam

Jam cursum sistatis, ô sidera! & huic scenæ attendatis, velim. Quid eliges jam, ô Christiane? En! spectaculum factus es angelis & hominibus, qui ad faciendam à te electionem cupidi mentem intendunt. Ut cœli decreto auscultes, hortatur custos genius, rogant cœlicolæ, promissis Misericordia, minis Justitia insistit. Solus hic tuus familiaris, objecto inani terriculo, in oppositam te partem impellit. Verbô: qui prohibet, DEUS est; qui jubet, homo.

Jam age, quid statuis? cui obsecundabis? . . . Dubitas! . . . An ergo huic cœnoso coaxanti ranunculo (quid enim aliud est iste gregalis tuus, Numini comparatus?) an, inquam, huic præ S. S. Triade, conculcato ejus mandato, morem geres? . . . Ita est, ais: geram. Verùm adverte, obsecro, quid facias? En! iste ipse corrupti judicii socius tuum hoc factum cum tempore ipsemet ut illicitum reprobabit. Tu ipse sub mortem illud ut fatuum damnabis. Extremo judicii die universus orbis

orbis vesanæ improbitatis te arguet. . . .
Reprobet ille, damnem ego, arguant
omnes; nil obest, ais: ringentibus su-
peris sodali huic meo nunc gratifica-
bor. Vah impium te! ergóne petul-
cam hujus nihili phantasiám justissimo
Æternæ Mentis placito præhabebis? . . .
præhabebo, inquis.

Sed perpende, quæso, te ob eandem
ipsam actionem, qua cupis placere
malis, odio futurum bonis; plusque
vituperii ab his, quàm laudis ab illis
te relaturum. Sit, reponis: displiceam
DEO, modò non displiceam ho-
mini: offendatur Christus, modò non
contristetur amicus: indignentur Cœ-
lites, modò non irrideant sodales: sim
horrori bonis, modò cordi sim ma-
lis. Ita tu non quidem verbis, sed ta-
men factis. O cœlum! hæc audis, nec
tamen excusso fulmine temerarium é
vestigio punis! Quid hîc magis admi-
rer? num insanam mortalium proter-
vitatem; an verò patientem Summi
Entis clementiam?

O Superi! credere orbis Conditorum infinitè plus prodesse nobis, ac nocere posse, quàm omnes simul res creatas: Eundem adorare ut DEUM, timere ut judicem, colere ut summè beneficium: palam jactare, nos Eum amare ut patrem, in Eum sperare ut unicum boni fontem, ad Eum tendere velut ultimum finem; & tamen mox eodem vix non momento Eum lædere, irritare, lacerare: homini, qui *putredo & vermis* est, (a) postponere; idque agere, non ut universi ruinam impediamus: nec ut à diris nos cruciatibus aut probrosa morte liberemus; sed (ô stellæ occulite radios!) ne vili lumbrico, impudenti focieno leve fastidium creemus: ne in leviculi homuncionis offensusunculam incurramus; . . . & quidem ex mera petulantia, nullo tyranno cogente, nemine præmiis alliciente, . . . ex solo puerili respectu; . . . idque toties, . . . post agnitam rei indignitatem, . . . eo ipso tempore, quo Divina, omne meritum præveniens, dilectio tot aliis nos

præ-

(a) Job. 25. v. 6.

præfert, infinito amore fovet, ingentibus beneficiis complet; hoc certè ejus generis malitia est, cui læsa Divinitas meritò omni sua immensitate irascitur, & quam delinquentium conditio plurimùm auget, aggravatque.

Nam quod falsorum numinum cultores fanatico huic idolo sacrilegum curvent genu, id mitiùs ferendum est. At verò quod Christiani plus timeant jocularis cavillationes impiorum, quàm martyres formidârint ignitas sartagines tyrannorum; Christiani, inquam, qui fidei causa impavido vultu tenentur occurrere tortorum ensibus, subire catastas, conscendere equuleos; quod Religiosi, qui ad necem & tormenta pro Christo subeunda umbratili fervore ultro aspirant; quod hi, inquam, ad unicum hoc verbum: *quid dicent homines?* toti palleant, & contremiscant; quod hos coram nauci socio ob imaginariam contemptùs umbram virtutis pudeat; quod hi amicitiam humanam cum jactura Divinæ mercari non horreant; id profectò tanta tamque abominan-

minanda perversitas est, quam Dominus jure castigat illa talionis pœna, per Lucam intentata his verbis: *qui negaverit me coram hominibus, etiam hic negabitur coram angelis DEI: & qui me erubuerit, etiam hunc filius hominis erubescet; cum venerit in majestate sua.* (b)

Toties enim aliquo sensu illum negamus, ejusque erubescimus, quoties ex stulto pudore vel bonum omittimus, vel malum committimus. Nam esse quidem pios, nolle tamen videri, ne rideamur ab impiis; odisse quidem vitium, id tamen tegere, ne virtutis cultores habeamur; quid hoc est aliud, quàm profiteri quidem Christum, sed erubescere Evangelium? ejus doctrinam quidem recipere, sed praxin respuere? esse Christianos ore, sed transfugas opere, ac in gratiam hominum prodere causam DEI?

II.
Est quædam spe.

II. Et certè vix ullum aliud crimen majorem cum merè externo, metuque

---

(b) Luc, 12, v. 8, & 9, v. 26,

que extorto, deorum cultu affinitatem habet ac præsens hæc animi labes. Prioris enim delicti enormitatem Apostolus in eo constituit, quod gentes coluerint, & servierint potius creaturæ, quàm Creatori. (c) Quid autem minùs hi faciunt, dum supremam Majestatem offendunt, ne gregalem lædant? Quid enim hoc est aliud, quàm colere cœnum præ cœlo, & servire potius creaturæ quàm Creatori?

Nec obest, quod solùm extrinsecùs tales se simulent; mente verò debitam Superis clientelam semper deferant. Licèt enim is, qui solùm fictè Jovi thus adolet, corde Christum adoret; quia tamen aliquod huic trunco numen inesse exteriùs ipso opere loquitur, id jam sufficit, ut desertor audiatur, & gravissimi flagitii reus; nam quamvis christianè sentiat, tamen ethnicè agit. Idem præstat, qui ob noxiam ejusmodi verecundiam temerè delinquit.

O 3

Nam

(c) Rom. I. v. 25.

Nam etiam ille non quidem assensu interno (aliàs blasphemus foret hæreticus) sed tamen ipsa actione externa palam ostendit, & declarat, digniorem esse suum hunc contubernalem, cui satisfiat, quàm DEUM; minoris faciendam esse offensam hominis, quàm Numinis; majora esse bona, ob quæ in gratiam amici peccatur, quàm illa sint mala, quibus hæ noxæ puniuntur; & quàm illa sint præmia, quæ in cœlis sperantur. Ut proin respectus humanus propter eam, quæ intercedit, similitudinem non minori jure, ac *avaritia simulacrorum servitus* nuncupetur. (d) Edicite jam, quid de hac animarum peste fœdus dici, quid de ejus malitia execrabilius concipi mente possit?

III.
Est causa
ruinæ gen-
tis huma-
næ,

III. Verùm erramus, dum summa hæc esse credimus. Geminas adhuc sce- nas orbis theatrum spectandas exhibet, quæ hujus portentæ impietatem coloribus genuinis vivaciùs adumbrant. Primam nobis pandit ille *flammeo atque versa-*

(d) Coloss. 3. v. 5.

versatili gladio armatus Cherubim, qui ante paradysum voluptatis custos à DEO collocatus, (e) inde primos Parentes in flebile exilium, interdicto aeternum reditu, tristes propellit. Consideremus jam pedissequas hujus proscriptionis miseras, nempe apertas orci fauces, clausas coeli portas, terram omnium malorum alluvione oppressam; & tam universali mortalium clade attoniti, quis illas aperuerit, istas cluserit, hanc oppresserit, percontemur?

Ah! aperuit, clausit, oppressit respectus humanus; dum in Adamo vitium glutit pomum, ne uxorem contristaret. Is is est ille prædo, qui genus humanum Jerichuntem profugum immortalitate, justitia, gratiis, appetitionum dominio privavit, *plagis impositis semivivo relicto; (f)* & horum loco mortem, peccatum, cupiditatum rebellionem plena eluvie in mundum invexit. Vah! monstrum execrabile!

O 4

Alter-

(e) Gen. 3. v. 24.

(f) Luc. 10, v. 30.

IV.
*Et cruen-
 ta aded
 mortis
 Christi.*

IV. Alteram feralem tragœdiam nobis repræsentat Calvariæ clivus. Intueamur hic unigenam æterni Patris Filium, probrosæ trahi tribus clavis affixum, duos inter latrones medium, ab omnibus derelictum, toto corpore faucium, horrendos inter cruciatus & calumnias cum clamore valido expirantem. O cœli! quis, quæso, tyrannus, quæ pasta tigride bellua crudele hoc facinus patravit?

Ah! respondent *angeli, pacis amarè flentes*: (g) *inimicus homo hoc fecit*; (h) *respectus humanus est illa fera pessima*, (i) quæ per Pilatum tragicum hoc spectaculum edidit. Cupido placendi Hebræis, Cæsarique displicendi timor, hic Servatorem flagellis discerpfit: hic homicidæ posthabuit, & contumeliis affecit: hic furibundæ plebi innocentem tradidit, in furcam agendum. O nefas horrendum, immane, ingens! ad cuius conspectum meritò sol obscuratur, petrae scinduntur, & ipsa tremunt
 funda-

(g) Isa. 33. v. 7.   (h) Matth. 13. v. 28.
 (i) Gen. 37. v. 33.

fundamenta terræ. Hic certè, si unquam aliàs, hujus pestis stultitia, tyrannus, improbitas orbi exposita patuit; hic suum illa virus ante omnium oculos palam exeruit.

Nam Pilatus hunc oblatum sibi à sacerdotibus hominem criminis purum esse ipse agnovit: sciebat, *quod solum per invidiam tradidissent eum*: (l) publicè fatebatur, se *nullam in eo mortis causam invenire*: (m) quin imò etiam *quærebat dimittere eum*. (n) At en! vix *Judæi clamârunt, dicentes: si hunc dimittis, non es amicus Cæsaris*; (o) cùm ecce! mox in alium abiens virum, æquitatis repente oblitus, sine mora *adduxit Jesum foras; sedit pro tribunali*; (p) dimissoque Barrabba, *volens satisfacere populo*, (q) *Jesum tradidit voluntati eorum, ut crucifigeretur*. (r) Vix respectus humanus media è turba impium extulerat caput; vix vocem intenderat, Præsidisque animum percule-

O 5

percule-

-
- (l) Matth. 27. v. 18.   (m) Luc. 23. v. 22.
 (n) Joan. 19. v. 12.   (o) Joan. 19. v. 12.
 (p) Joan. 19. v. 13.   (q) Marc. 15. v. 15.
 (r) Luc. 23. v. 25.

perculerat; mox omnis justitiæ amor, incussus ab uxore terror, conceptus de Messia timor momento citiùs evanuit: mox omne lumen intellectùs, conscientiæ stimulus, futurorum metus subitò interiit. Tanta tamque scelerata, amens, & tyrannica hujus vitii rabies est.

Huc ergo jam adeste, ô delira aliorum phantasiæ mancipia! hunc montem conscendite, ad crucis pedem accedite, & hac decempeda hujus flagitii perversitatem metimini. En! illud ipsum scelus, quod in Pilato execramini, hoc in vestro jam finu velut asylo fovetis; eidemque idolo, cui Pilatus DEI Filium, vos animam immolatis; & quidem hæc credentes, rei que malignitatem cognoscentes immolatis. Quæ hæc temeritas!

Quid ergo mirum? quod olim Divinus Judex, cum agnum exutus, leonem induerit, & tortores flammæ ultrices suas exerent vires, talibus insultaturus sit, dicendo: *ubi sunt dii vestri,*

stri, in quibus habebatis fiduciam? quorum fovorem meae gratiae prætulistis; surgant modò, & opitulentur vobis; (s) eruant modò vos é manibus Omnipotentiae meae, quam toties offendistis, ne illos affligeretis. Quid mirum? quod tales post mortem non participant suffragia Ecclesiae, quibus Lancicius (t) illos privari censet, qui, dum viverent, pluris faciebant homines, quàm DEUM. Ex his patet, quanta in oculis Divinae Majestatis, quamque detestabilis ac noxia hujus delicti nequitia sit.

O Domine! qui vitae & mortis habes potestatem, & deducis ad portas mortis, & reducis: (u) coram quo tanquam momentum statera, sic est orbis terrarum, (x) heu! quid feci? dum ex vano respectu aut bonum aliquod omisi, ne riderer; aut malum aliquod patravi,
ut

(s) Deut. 32. v. 37. & 38. (t) Tom. I. Opusc. 6. cap. 4. ubi hæc habet: *prudenter rem ponderando, non videntur ii mereri post mortem suffragiorum auxilia, qui dum viverent, pluris faciebant homines quàm Deum, cedendo humanis respectibus.*

(u) Sap. 16. v. 13. (x) Sap. 11. v. 23.

ut laudarer; dum te læsi, *qui potes & corpus & animam perdere in gehennam,* (y) ne hominem contristarem, qui non est nisi *gutta roris antelucani.* (z) Agnosco tandem hujus noxæ stultitiam, odi tyrannidem, abominor impietatem. Inspectante cœlesti curia universa, pleno rationis sensu & voluntatis consensu imaginarium illud idolum: *quid dicent homines,* ex cordis ara jam nunc deturbo, conculco, execror. Obmutescat potius lingua, exarescant citius manus, quàm ut post-hac aliquid agant, aut loquantur, quod hunc execrabilem affectum faciat. Deinceps tibi, ô DEUS! placere unus sit labor meus, tibi displicere unus timor.

§. IV.

Respectûs humani antidota.

Cùm respectus humanus (ut superius dictum) sit vitiosa cupido hominibus placendi, eisque displicendi humilis metus, palam est, eum superbiæ

(y) Matth. 10. v. 28. (z) Sap. 11. v. 23.